

[Mølgaard]

be sådanne socialøkonomiske forhold i vort land, at kunst og kultur kan klare sig i frihed.

Det vil retsforbundet arbejde for; det vil socialdemokratiet så ganske åbenlyst ikke. Det avler politisk kamp, og den stiller vi op til og anser det også for at være en væsentlig kulturpolitisk udfordring. Vi erkender blankt tre forhold, nemlig for det første, at dette ønskesamfund ikke er skabt i dag, og at en øjeblikkelig fjernelse af al kulturstøtte og kunststøtte ville trække tæppet væk under megen værdifuld aktivitet. Omstillingen må ske gradvis og i nogen grad i takt med ændrede og forbedrede samfundsvilkår.

For det andet erkender vi blankt, at ikke alt, hvad der er henlagt under kulturministeriets regie, overhovedet nogen sinde skal skæres væk, selvfølgelig ikke, tænk blot på nationalmuseum, biblioteksvæsen osv. eller for den sags skyld på Danmarks Radio, men den er jo en selvstændig institution og skal endda yderligere have selvstændighed efter vores opfattelse.

For det tredje erkender vi også; at der er et politisk flertal, ja, endog et komfortabelt politisk flertal, her i tinget for betydelige kulturministeriumsbevillinger, også flere end vi ønsker, men vi agter ikke i den situation at læne os tilbage i stolen og lægge armene over kors. Vi vil øve den medindflydelse, vi overhovedet har nogen mulighed for at øve, med henblik på at disse midler, der altså er flertal for at bevilge, anvendes så liberalt som muligt og så kultur- og kunstudfoldelseskabende som muligt. Det indebærer, at vi af al magt vil modvirke politisk censurvirksomhed, hvilket i mange tilfælde er afgørende. Vi nægter at skabe det flertal imod kontroversielle bevillinger til debatskabende kunst- og kulturudfoldelse, som ellers kun mangler vore stemmer, for da blot at få bevillingssummen overført til harmløse og lige-gyldige – til plydskulturen. Sådan skal der ikke leges med vores stemmer. Vi vil øve indflydelse, også for at mest muligt går til ny-skabelser, produktion, initiativer og udfoldelser fremfor til at cementere et bestående kulturudfoldelsesmønster. Et samfund i forandring har også brug for kulturudfoldelsesændringer. Et dynamisk samfund må ikke konservere det ene led i det levende liv, som kulturudfoldelsen udgør, og støtteordninger må

ikke virke til fordel for en sådan konserveringsproces.

Le Chatelier formulerede i en naturlovsammenhæng princippet »naturen er konservativ«. Det er der nok en del om, men kultur og kunst er noget af det, som skal bryde dermed for at skabe udvikling, og kultur- og kunststøtte skal ikke modvirke dette.

Om ministerens redegørelse så i øvrigt den generelle bemærkning, at der mangler sammenhæng af en helt fundamental karakter. Man konstaterer bevillingsknaphed i denne økonomiske krisetid, som jo i vid udstrækning er skabt af socialdemokratiets asociale økonomiske og sociale politik, og så opremses man i øvrigt alle områder under ministerens ressort og påpeger på så at sige alle områder, at der skal postes flere penge ud. Dette paradoksproblem tyder på en betydelig skizofreni i kulturministeriet, i regeringen; de brydninger, det skaber, kommer der næppe noget godt ud af. Jeg vil gerne med sidetanke til socialministeren og hendes udtalelser spørge kulturministeren: finder ministeren det synderlig sociale at lade lavtlønsfamilier, arbejdsløse og mange andre, der er alt andet end velbærgede, brandskatte for at finansiere kunst- og kulturformidlingstilbud i videre udstrækning end nu, tilbud, som alle sociologiske undersøgelser viser i helt overvejende grad er tilbud, som kun den sociale og uddannelsesmæssige overklasse udnytter? Er det socialt, er det rimeligt, er det overhovedet udtryk for kultur, positiv kultur? Hvad mener regeringen? Er ministeren i stand til at svare entydigt herpå eller eventuelt svare personligt, hvorpå andre ministre måske i taler i Oslo, Stockholm eller i artikler i Aktuelt kan nuancere regeringssynet på sagen.

Kulturministeren taler i sin redegørelse en del om den påtvungne frihed, arbejdsløshedsproblemet. Socialdemokratiets centrer-tunge ansvar for denne landsulykke er åbenbar. Arbejdsløsheden er ingen naturlov, den skyldes den forkerte politik, regeringen har ført. Det må der ændres ved, gøres op med. Det er også kulturpolitisk indsats at føre den rigtige politik, der fører os frem mod fuld beskæftigelse igen, men det har regeringen åbenbart ingen planer om. I stedet filosoferer ministeren over den ofte gentagne, men ikke af den grund mindre forkerte tese, at der i dette samfund kun er en given mængde arbejde til rådighed, og den skal så fordeles